

دانشگاه افسری امام علی (ع)

معاونت پژوهش

منش فرماندهی

تهیه کننده: دانشکده علوم نظامی

۱۳۹۰

رشیدزاده، فتح‌اله، ۱۳۳۹ -

منش فرماندهی / گردآورندگان فتح‌اله رشیدزاده، احمد کاظمی، حسین عابدی؛ [برای] دانشگاه افسری امام علی^(ع). معاونت پژوهشی.

تهران: دانشگاه افسری امام علی^(ع)، ۱۳۸۹.

۱۹۰ ص.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۹۹-۵۷-۹

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

۱. فرماندهی ۲. فرماندهی (اسلام)

الف. دانشگاه افسری امام علی^(ع) ب. دانشگاه افسری امام علی^(ع). معاونت پژوهشی

شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۴۱۰۸۹

۳۵۵/۳۳۰۴۱

۱۳۸۹ م ۵ ر UB۲۱۰/

عنوان کتاب:	منش فرماندهی
مؤلف:	فتح‌اله رشیدزاده با همکاری احمد کاظمی، حسین عابدی
ویراستار:	مجید کاظمی
صفحه آرا و طراح جلد:	مجید کاظمی
مدیر مسئول انتشارات:	پیمان فرجی
ناشر:	انتشارات دانشگاه افسری امام علی ^(ع)
تیراژ:	۳۰۰۰ نسخه
قیمت:	۷۰۰۰۰ ریال
نوبت چاپ:	اول، ۱۳۹۰
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۲۸۹۹-۵۷-۹
صندوق پستی:	۱۳۱۷۸۹۳۴۷
تلفن:	۶۶۴۶۷۴۴۴
پست الکترونیک:	Imamali_edu@noavar.com

نشانی: تهران- خیابان امام خمینی^(ره) - روبروی مجلس سابق- دانشگاه افسری امام علی^(ع)
کلیه حقوق برای دانشگاه افسری امام علی^(ع) محفوظ است.

سخن انتشارات معاونت پژوهش

دانشگاه افسری امام علی^(ع)

دانشگاه افسری امام علی^(ع) با توجه به قدمت و سابقه حرفه‌ای خود، سال‌ها است که با تهیه و تدوین کتب علمی، نظامی و آموزشی مورد نیاز، سعی در تعالی روز به روز دانش علمی دانشجویان این دانشگاه دارد؛ و با هدف پرورش دانشجویان دانش‌مدار، هوشمند و متعهد، در راستای پاسداری و دفاع از تمامیت ارضی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، گام‌های استوار و مؤثری برداشته است.

بر اساس مصوبات شورای پژوهشی و آموزشی دانشگاه، چاپ و نشر کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی سرلوحه کار قرار گرفته و در راستای تحقق این اهداف، با حمایت از تألیف، گردآوری و ترجمه‌ی کتب علمی، نخست منابع درسی مورد نیاز تأمین گردیده و در مرحله بعد، تدوین منابع علمی، کمک آموزشی و پژوهشی در دستور کار قرار گرفته است.

برای چاپ کتاب، علاوه بر ارزش علمی، می‌بایست اهداف عالی ارتش جمهوری اسلامی ایران، اهتمام به محتوای ارزشی و معنوی کتاب، هماهنگی با سرفصل‌های وزارت علوم و کاربردی و تخصصی نمودن کتاب‌های تدوین شده و ... لحاظ شود که دشواری‌ها و موانع راه بر هیچ یک از صاحب‌نظران پوشیده نیست.

امید آنکه گام‌های ارزشمند و مفیدی که برداشته شده، سرآغاز حرکت و پویایی بیش از پیش این دانشگاه مقدس باشد.

از این‌رو از تمامی منتقدان، استادان و هیأت‌های علمی تمامی دانشگاه‌های کشور یاری و مدد می‌جویم تا آنکه هر گونه کاستی و نقص‌های احتمالی را هرچه کم و ناچیز باشند، متذکر گردند.

انشاء...

فصل اول : فرماندهی و نقش های اساسی آن	۷۸-۱
مقدمه	۲
اهمیت و ضرورت موضوع	۵
۱- مفهوم فرماندهی	۶
۲- گونه شناسی فرماندهی	۹
۳- ویژگی های فرمانده	۱۳
الف- تفاوت شخصیت	۱۴
ب- قدرت و اقتدار	۱۴
پ- حدود فعالیت	۱۴
ت- ارتباط	۱۵
ث- انگیزش	۱۵
۴- نقش های اساسی فرمانده	۱۷
۵- سلسله مراتب فرماندهی	۱۹
۶- رفتار و منش نظامی	۲۱
الف- رفتار	۲۲
- بسترهای رفتار	۲۴
ب- شخصیت	۲۷
- شخصیت و مشاغل سازمانی	۲۷
- انگیزه	۲۸
- تفکر منطقی	۲۹
- ادراک	۲۹
- ارزش ها و عقاید شخصی	۳۴

۳۶	- یادگیری
۳۷	- شخصیت فرماندهان
۳۸	- شخصیت فرمانبران
۳۹	ب- فرهنگ
۴۱	- ارزش‌ها
۴۳	- هنجارها
۴۵	- نمادها
۴۵	- علوم و فنون
۴۶	- نقش‌ها
۴۶	- ایدئولوژی
۴۷	- شبکه فرهنگی
۴۹	ت- ساخت یا ساختار
۵۲	- اختیار و مسئولیت
۵۲	- نقش
۵۵	- پایگاه یا مقام سازمانی
۵۷	- ویژگی‌های ساختار و حرفه نظامی
۶۰	- نقش عوامل مرتبط با ساختار در رفتار
۶۱	- مبانی رفتاری فرمانده
۶۴	۷- منش فرماندهی
۶۷	الف- عوامل ایجاد منش‌های شایسته یا مذموم در انسان
۶۸	ب- عوامل مؤثر بر رفتار فرماندهان
۶۸	- منزلت نظامیان در فضای اجتماعی
۶۹	- الگوگیری

۶۹	- نزدیک‌بینی ذهنی
۶۹	- ساده‌سازی علل سببی
۷۰	پ- نقش منابع درونی در منش فرماندهی
۷۱	ت- راهکارهای ایجاد و حفظ تعادل
۷۱	- مصاحبت با اختیار و پرهیز از اشرار
۷۱	- تمرین برای رشد فضایل
۷۲	- پرهیز از آلودگی
۷۲	جمع‌بندی فصل اول
۱۳۴-۷۹	فصل دوم: وظایف مدیر
۸۰	۱- پیشگفتار
۸۴	۲- مدیریت چیست؟
۸۴	الف- مفهوم مدیریت
۸۶	ب- وظایف مدیر
۸۶	پ- اهمیت مدیریت
۸۸	ت- مدیر و مدیریت
۸۸	ث- اهمیت مدیریت در گفتار اولیای دین
۸۹	ج- فرآیند مدیریت
۸۹	۳- فرمانده و فرماندهی
۸۹	الف- مفهوم فرماندهی
۹۰	ب- مسئولیت‌های فرماندهی
۹۲	پ- آموزه‌های فرماندهی از دیدگاه نهج البلاغه
۹۴	۴- رهبر و رهبری

الف- مفهوم رهبری	۹۵
ب- اهمیت رهبری	۹۶
پ- تکامل نظریه‌های رهبری	۹۷
نظریه ویژگی‌های فردی رهبری	۹۷
نظریه رفتاری رهبری	۹۸
نظریه شرایط رهبری شوندگان	۹۸
نظریه رهبری تحول آفرین	۹۸
ت- بهترین مدل رهبری برای رهبران آینده	۹۹
۵- تناسب بین مدیریت، فرماندهی و رهبری	۱۰۰
الف- اصول رهبری عمومی	۱۰۲
ب- پیامبر اسلام مدیر و فرمانده بی نظیر	۱۰۲
پ- ویژگی‌های چهارگانه فرماندهی	۱۰۳
ت- مسئولیت‌های ده گانه فرمانده یا مدیر	۱۰۶
مسئولیت‌های فرمانده در مورد تصمیم‌گیری	۱۰۶
مسئولیت‌های فرمانده در مورد مشورت	۱۰۷
مسئولیت‌های فرمانده در مورد برنامه‌ریزی	۱۰۸
مسئولیت‌های فرمانده در مورد سازماندهی	۱۰۹
مسئولیت‌های فرمانده در مورد ایجاد هماهنگی	۱۱۰
مسئولیت‌های فرمانده در مورد ایجاد انگیزه و ابتکار	۱۱۲
الف) مهارت و توانمندی در ایجاد انگیزه و ابتکار	۱۱۳
ب) نمونه‌هایی از ایجاد انگیزه	۱۱۳
پ) ایجاد انگیزه به روش تهدید و تحبيب و به روش قرآنی تبذیر و تبشیر	۱۱۳
مسئولیت‌های فرمانده در مورد چاره اندیشی در حوادث ناگهانی	۱۱۴

الف) مسئولیت مهم یک فرمانده در امر چاره جویی	۱۱۵
ب) سلسله اصول کلی در حوادث پیش‌بینی نشده در نوع عمومی و همگانی	۱۱۶
پ) سلسله اصول کلی در حوادث پیش‌بینی نشده در نوع فردی	۱۱۶
ت) گام‌های پیامبر اکرم (ص) در مقابله با کفار در «غزوه احد»	۱۱۹
ث) تحلیلی بر عوامل ناکامی سپاه اسلام در غزوه احد	۱۱۹
ج) توان و قدرت نظامی	۱۲۰
چ) مواردی مهم در باره اطلاعات و آمار مدیران اسلامی	۱۲۱
مسئولیت‌های فرمانده در مورد ارزیابی و ارزشیابی	۱۲۲
مسئولیت‌های فرمانده در مورد شناسایی و جذب نیروهای صالح	۱۲۳
مسئولیت‌های فرمانده در مورد تشویق و تنبیه	۱۲۴
الف) چه کسانی مورد تشویق قرار می‌گیرند؟	۱۲۶
ب) توبیخ و تنبیه	۱۲۶
۶- آفات مدیریت و فرماندهی	۱۲۷
جمع‌بندی فصل دوم	۱۳۰
فصل سوم: منابع تولید قدرت فرماندهی	۱۳۵-۱۸۴
۱- مقدمه	۱۳۶
۲- منابع اصلی و عمده تولید قدرت فرماندهی	۱۳۷
الف- فرصت	۱۳۷
ب- اطلاعات	۱۳۷
پ- حقانیت	۱۳۷
ت- حسن شهرت	۱۳۸
ث- دارایی	۱۳۸

ج- دانش	۱۳۸
ج- موقعیت	۱۳۹
ح- نیروهای انسانی	۱۳۹
خ- نظام انضباطی	۱۳۹
د- فرهنگ سازمانی	۱۴۰
ذ- اعتقادات	۱۴۰
ر- منابع الهی	۱۴۲
۳- رویه‌های اعمال قدرت فرماندهی	۱۴۳
۴- جهت‌گیری و اهداف کاربرد قدرت فرماندهی	۱۴۴
الف- اصالت قدرت	۱۴۴
ب- سودجویی و رفاه‌طلبی	۱۴۵
ب- اقامه حق و نفی باطل	۱۴۶
ت- تحقق عدالت و نفی ظلم	۱۴۶
۵- عدالت در منش فرماندهی	۱۴۷
الف- تساوی در مقابل تبعیض	۱۴۷
ب- استحقاق در مقابل تبعیض	۱۴۸
پ- رابطه عدالت با حق	۱۵۰
ت- همسانی عدالت با عقل و خرد عملی	۱۵۳
ث- عدالت اخلاقی مبنای عدالت	۱۵۳
ج- عدالت رمز بقا و اعتبار فرماندهی	۱۵۴
چ- عدالت در انتصاب اصالح	۱۵۷
ح- نهی ظلم و رعایت عدالت در حقوق متقابل	۱۵۸
خ- مقابله با ظالم	۱۶۰

۱۶۱	د- عدالت بالاترین و برترین مصلحت
۱۶۲	۶- عدالت و فلسفه وجودی نیروهای مسلح
۱۶۳	الف - روحیه
۱۶۴	ب- کاردانی و کفایت
۱۶۴	پ- سربازی
۱۶۶	۷- جهاد و جهاد
۱۶۹	الف- جهاد دفاعی
۱۷۱	ب- اهداف جهاد دفاعی
۱۷۳	پ- جهاد با جهالت و احیاء آینده‌های ناب
۱۷۶	۸- شهادت
۱۷۷	الف- ویژگی‌های شهید
۱۷۸	ب- شهادت آرزوی فرماندهی
۱۸۱	جمع‌بندی فصل سوم